

Prevenција: Školski preventivni program prevencije ovisnosti (različite ciljane skupine i komponente, baziran na procjeni potreba))

Provoditelj: Osnovna škola Medvedgrad

Godina provedbe: 2017

Kratki opis programa

Zadaci programa planiraju se realizirati kroz sadržaje i aktivnosti:

1. Za učenike

- a) na satovima RO – pedagoške radionice na temu o štetnosti pušenja i konzumiranja alkohola, te promoviranje zdravih stilova života i prema Programu zdravstvenog odgoja
- b) na nivou generacije – radionice i tribine s tematikom prevencije u suradnji s vanjskim suradnicima (Klasična bolnica, udruga Sreća, udruga Sunce, udruga Stijena, PU Zagrebačka, udruga CIVITAS, psihološko savjetovište TESA)
- c) slobodne aktivnosti – uključivanje učenika (osobito onih koji su identificirani da su pod povećanim rizikom- upitnik samopoštovanja i rezultati sociograma, te procjena učitelja) u slobodne aktivnosti u školi
- d) Projekti i događanja u školi - organizacija događanja u školi, priredbe, svečanosti, natjecanje u plesu, maskenbal, koncerti, sportskih susreta, projekata te uključivanje što većeg broja učenika, osobito onih u riziku za razvoj poteškoća u ponašanju kako bi se pozitivno afirmirali.

2. Za stručne suradnike

- a) Seminari i stručna usavršavanja na temu prevencije ovisnosti
- b) Stručna pomoć i savjetovanje stručnih suradnika unutar škole i vanjskih institucija učiteljima i razrednicima u rješavanju konkretnih slučajeva
- c) Supervizija stručnih suradnika od strane stručnjaka

3. Za roditelje

- a) Na nivou generacije i razreda – predavanja na temu afirmacije pozitivnog roditeljstva, a u svrhu zdravog razvoja djeteta i prevencije ovisnosti
- b) Stručno pedagoška pomoć roditeljima u rješavanju odgojnih zadataka
Zadaci i aktivnosti pobliže će se odrediti i konkretizirati u planovima razrednog odjela, izvannastavnih aktivnosti, školskog sportskog kluba, planovima stručnih suradnika, te planovima stručnog usavršavanja učitelja – individualno i kolektivno u školi.

Sažetak programa

ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM ZLOUPOTREBE SREDSTAVA OVISNOSTI

Školski preventivni program zloupotrebe sredstava ovisnosti nadovezuje se u svom cilju, zadacima i sadržajima na program povećanja sigurnosti, uz nadopunu sadržajima slobodnih aktivnosti i izvanškolskih aktivnosti koje se nude unutar škole u okviru Sportskog školskog kluba ili kroz vanjske suradnike.

CILJ:

Osmišljenim i planiranim sveukupnim odgojnim djelovanjem kroz sveukupne odgojno-obrazovne aktivnosti potrebno je da škola nastoji kod učenika razviti pozitivne i optimističke životne stavove i na njihovo ponašanje s ciljem prevladavanja životnih teškoća, frustrirajućih i konfliktnih situacija koje se tijekom odrastanja neminovno javljaju. Također ih se osposobljavati da se odupru uzimanju sredstava ovisnosti.

ZADACI:

Realizirati će se putem planiranih i koordiniranih aktivnosti svih učitelja i stručnih suradnika uz vanjske suradnike – centra za socijalni rad, liječnika i voditelja izvanškolskih aktivnosti koje se organiziraju u školi.

Sažetak Školskog preventivnog programa prevencije ovisnosti.

Zadaci programa planiraju se realizirati kroz slijedeće sadržaje i aktivnosti:

1. Za učenike

- a) na satovima RO – pedagoške radionice na temu o štetnosti pušenja i konzumiranja alkohola, te promoviranje zdravih stilova života i prema Programu zdravstvenog odgoja
- b) na nivou generacije – radionice i tribine s tematikom prevencije u suradnji s vanjskim suradnicima (Klasična bolnica, udruga Sreća, udruga Sunce, udruga Stijena, PU Zagrebačka, udruga CIVITAS, psihološko savjetovište TESA)
- c) slobodne aktivnosti – uključivanje učenika (osobito onih koji su identificirani da su pod povećanim rizikom) – upitnik samopoštovanja i rezultati sociograma, te procjena učitelja) u slobodne aktivnosti u školi
- d) Projekti i događanja u školi - organizacija događanja u školi, priredbe, svečanosti, natjecanje u plesu, maskenbal, koncerti, sportskih susreta, projekata te uključivanje što većeg broja učenika, osobito onih u riziku za razvoj poteškoća u ponašanju kako bi se pozitivno afirmirali.

2. Za stručne suradnike

- a) Seminari i stručna usavršavanja na temu prevencije ovisnosti
- b) Stručna pomoć i savjetovanje stručnih suradnika unutar škole i vanjskih institucija učiteljima i razrednicima u rješavanju konkretnih slučajeva
- c) Supervizija stručnih suradnika od strane stručnjaka

3. Za roditelje

- a) Na nivou generacije i razreda – predavanja na temu afirmacije pozitivnog roditeljstva, a u svrhu zdravog razvoja djeteta i prevencije ovisnosti
  - b) Stručno pedagoška pomoć roditeljima u rješavanju odgojnih zadataka
- Zadaci i aktivnosti pobliže će se odrediti i konkretizirati u planovima razrednog odjela, izvannastavnih aktivnosti, školskog športskog kluba, planovima stručnih suradnika, te planovima stručnog usavršavanja učitelja – individualno i kolektivno u školi.

PROGRAMI ZA UČENIKE

SADRŽAJ I CILJ

1. Njegovati osobno uvažavanje među učenicima unutar RO

2. Njegovati prihvatnost svih učenika u razredu, stvaranje pozitivne klime u razredu
NOSITELJI: Razrednici, svi učitelji
3. Poticati školu bez neuspjeha već od nižih razreda i nastavljati je u višim razredima.
Omogućiti svakom učeniku da pronađe područje u kojem je uspješan i pomoći onima koji imaju poteškoće
NOSITELJI: Svi učitelji, Stručni suradnici
4. Rad na školi osposobljavanja za život- Pomoći učenicima da se odupru negativnim utjecajima i moguće nagovorom za posezanjem za sredstvima ovisnosti
Njegovati samopoštovanje - radionice na satovima razrednog odjela prema Zdravstvenom odgoju i dodatno prema potrebi razrednog odjela
NOSITELJI: Razrednici, stručni suradnici
5. Rano otkrivanje rizika u skupine učenika i uključivanje u tretman prema potrebi (rezultati sociograma, rezultati samoprocjene učenika o samopoštovanju, procjena učitelja).
Smanjiti rizik nastanka predadolescentskih i adolescentskih kriza, te time smanjiti potrebu za negativnim potvrđivanjem
NOSITELJIA: Razrednici, stručni suradnici, Centar za socijalni rad, Klaićeva bolnica, Bolnica za zaštitu djece i mladih, ostali Vanjski suradnici prema potrebi
6. Održavati preventivne radionice o štetnosti pušenja i konzumiranja alkohola te promovirati zdrave stilove života.
Organizirati radionice na tu temu. Poticati mlade na poželjna ponašanja iz ljubavi prema sebi
Stvarati negativne stavove prema ovisnosti i uvrstiti pozitivne stavove prema zdravim stilovima života
Nositelji: Grupa Mladi edukatori, pedagoginja - u suradnji s vanjskim suradnicima Klaićeva bolnica, PU Zagrebačka, udruga Sreća, udruga Sunce, psihološko savjetovanje TESA, udruga Stijena
7. Diskretni zaštitni programi – što ranije otkrivanje mogućih konzumenata op. droga. Na vrijeme djelovati na rizičnu skupinu učenika kako bi ih se odvratilo od konzumiranja sredstava ovisnosti i zaustavio njihov loš utjecaj na ostale.
Stvoriti povjerenje između učenika i škole
NOSITELJI: Razrednici, pedagoginja
Vanjski suradnici - Klinika za zaštitu mentalnog zdravlja, psihološko savjetovište TESA, Klinika za zaštitu djece grada Zagreba
8. Organizirati i poticati uključivanje učenika u slobodne aktivnosti u školi. Navikavati učenike na kvalitetno provođenje slobodnog vremena. ŠŠK, plesne radionice, dramske, ekološka grupa, zbor, novinari i dr.
9. Koristiti razred kao terapeutsku zajednicu. Stvarati svijest o odgovornosti svih prema zajednici – nismo sami.
NOSITELJI: Učitelji, razrednici. Stručni suradnik
10. Organizirati događanja u školi, priredbe, svečanosti, natjecanje u plesu, maskenbal, koncerti, sportske susreti radi pozitivne afirmacije učenika KUD škole, Stručni aktiv RN, Stručni aktiv jezično-umjetničkog područja, Školska knjižnica, Školski sportski klub Medo, izvišća i dr.
11. Motivirati učenike na uključivanje u izbornu i dodatnu nastavu.
Organizirati projekte učenika i njihovu prezentaciju na nivou škole i za roditelje.
NOSITELJI: Stručni aktiv RN
Stručni aktiv jezično-umjetničkog područja
Školska knjižnica

PROGRAMI ZA UČITELJE, NASTAVNIKE I STRUČNE SURADNIKE

SADRŽAJCILJ

1. Seminari, tribine i savjetovanja za učitelje o prevenciji ovisnosti
Osposobiti učitelje za provođenje prevencije
NOSITELJI: Ministarstvo prosvjete i sporta, Gradski ured za zdravstvo i socijalnu skrb
2. Pomoć razredniku u rješavanju konkretnih slučajeva s rizičnom skupinom učenika
NOSITELJI: Pedagoginja
Defektologinja

Psiholog – vanjski suradnik
Centar za socijalni rad- po potrebi

PROGRAMI ZA RODITELJE

SADRŽAJCILJ

1. Stručna pedagoška pomoć i suradnja s obiteljima u rješavanju odgojnih zadataka
Pomoć roditelju u uspostavljanju kvalitetnog obiteljskog osobito u odnosu na dijete
NOSITELJIK: Razrednici, Stručni suradnici, Centar za socijalni rad
Policajska uprava Zagreba
Drugi vanjski suradnici prema potrebi
2. Afirmacija uspješnog roditeljstva
Kroz predavanja i radionice na roditeljskim sastancima po potrebi
Poučiti roditelje kako uspješno odgajati djecu
Preporučiti literaturu, kome se mogu obratiti za pomoć
NOSITELJI: Razrednici, stručni suradnici
Vanjski suradnici po potrebi

Zadaci i aktivnosti pobliže će se određivati i konkretizirati u planovima razrednog odjela, izvannastavnih aktivnosti, školskog športskog kluba, planovima stručnih suradnika, te planovima stručnog usavršavanja učitelja – individualno i kolektivno u školi.

Koordinator preventivnih programa je školski pedagog.

1. Županije provedbe

Grad Zagreb

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 4. 09. 2017.

Datum završetka: 31. 08. 2018.

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

ne

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Grad Zagreb

Godina u kojoj se program provodio: 2017. i 2018.

Broj obuhvaćenih korisnika:

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: Školski preventivni program (strategija) prevencije zlouporabe sredstava ovisnosti

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Škola

9. Rizici i zaštitni mehanizmi na koje program cilja

Rizici i mehanizmi: Prevencija neprihvatljivog ponašanja

Zaštitni mehanizmi:

10. Procjena potreba

Način provedbe: Procjena putem sociograma razrednih odjela i skale samopoštovanja.

Observacija učitelja i stručnih suradnika

Očekivani rezultati: Identifikacija učenika pod pojačanom rizikom.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 35 tjedana

12. Ciljevi programa

Opis: Osmišljenim i planiranim sveukupnim odgojnim djelovanjem kroz sveukupne odgojno-obrazovne aktivnosti potrebno je da škola nastoji kod učenika razviti pozitivne i optimističke životne stavove i na njihovo ponašanje s ciljem prevladavanja životnih teškoća, frustrirajućih i konfliktnih situacija koje se tijekom odrastanja neminovno javljaju. Također ih se osposobljavati da se odupru uzimanju sredstava ovisnosti.

Specifični: Koristiti razred kao terapijsku zajednicu.

Održati radionice u svim razrednim odjelima na temu pozitivne slike o sebi, jačanje samopouzdanja, mirnog rješavanja sukoba, komunikacije i dr. ovisno o dobi i potrebi svakog razrednog odjela.

Prepoznavanje problema i pravovremeno reagiranje u suradnji s ostalim institucijama (Centar za socijalni rad, liječnik, Crveni križ i dr.).

Organizirati permanentno usavršavanje učitelja iz područja rada s grupom i komunikacije.

Održati predavanja za roditelje po razrednim odjelima vezanih za tematiku uloge roditelja u prevencije agresivnog ponašanja djece.

Po potrebi pravovremeno uputiti roditelje na savjetovanje ili terapiju u specifične stručne ustanove.

13. Ciljana skupina

Osnovna škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Učenicima osnovne škole

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 577

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija uinka

18. Metoda evaluacije

Samoprocjena u anketi upitnikom skale samopoštovanja na početku školske godine i nakon provedbe programa.

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Kod pojedinih učenika koji su bili redovito obuhvaćeni individualnim savjetovanjem pokazalo se povećanje samopoštovanja

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK):

Drugi izvori (HRK):